

Advies

Strategie Klimaatadaptatie Noordkop 2021 - 2026 vaststellen

Doelenboom

Programma	7	Duurzaam, schoon en innovatief
Maatschappelijk doel	7.2	Een duurzame samenleving bevorderen
Beleidsdoel	7.2.3	Texels watersysteem toekomstbestendig maken en houden

Raadsvoorstel

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. om in te stemmen met de Strategie Klimaatadaptatie Noordkop als resultaat van het regionale proces zoals dat de afgelopen 4 jaar heeft plaatsgevonden, met in acht name van het advies van de Regionale Raadscommissie Noordkop (26 mei 2021).

Toelichting

Hevige neerslag, langdurige droogte, extreme hitte en zeespiegelstijging kunnen schade toebrengen aan economie, gezondheid en veiligheid. Klimaatadaptatie is het proces waarbij de samenleving zich aanpast aan een veranderend klimaat. En de schadelijke gevolgen probeert te beperken. Voorliggende strategie beschrijft hoe we die klimaatadaptatie als regio willen aanpakken.

Consequenties

Financieel	☒ Ja ☐ Nee
Personeel/Organisatie	☐ Ja ☒ Nee
Juridisch	☐ Ja ☒ Nee
Beleid	☒ Ja ☐ Nee
Inkoop/Aanbesteding	☐ Ja ☒ Nee
Deregulering	☐ Ja ☒ Nee

Majeure risico's	☐ Ja ☒ Nee
Beheer	☒ Ja ☐ Nee
Belanghebbenden	☐ Ja ☒ Nee
Structuurvisie	☒ Ja ☐ Nee
Regie	
Zaaknummer	2976647

Bijlagen

1. Strategie Klimaatadaptatie Noordkop 2021 - 2026
--

Strategie Klimaatadaptatie Noordkop 2021 - 2026 vaststellen

Samenvatting

Samenwerken in de regio aan de gevolgen van klimaatverandering

Ook de gemeenten in de regio Noordkop worden geconfronteerd met de gevolgen van een veranderend klimaat. Hevige neerslag, langdurige droogte, extreme hitte en zeespiegelstijging kunnen schade toebrengen aan economie, gezondheid en veiligheid in de regio. Als we die risico's willen beteugelen, is bundeling van krachten en een gezamenlijke regionale aanpak gewenst. Er is behoefte aan een gedragen regionale klimaatadaptiestrategie.

Klimaatadaptatie is het proces waarbij de samenleving zich aanpast aan een veranderend klimaat en de schadelijke gevolgen probeert te beperken. Voorliggende strategie beschrijft hoe we die klimaatadaptatie als regio willen aanpakken.

De Strategie Klimaatadaptatie Noordkop vloeit voort uit de ambities van het landelijke [Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie](#). Hierin hebben alle overheden in Nederland afgesproken om zich, samen met bedrijfsleven en inwoners, voor te bereiden op een veranderend klimaat. Daarom willen zij vanaf 2020 klimaatadaptief handelen verankerd hebben in beleid en handelen, zodat in 2050 Nederland klimaatbestendig is ingericht.

Strategie Klimaatadaptatie Noordkop 2021 - 2026 vaststellen

Argumenten tot advies

Hoe kwam de regionale strategie tot stand?

In november 2018 is gestart met het proces om te komen tot een strategie klimaatadaptatie Noordkop met de samenwerkingspartners klimaatadaptatie van de Noordkop. Vertegenwoordigers van gemeenten Texel, Hollands Kroon, Schagen, Den Helder, hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, provincie Noord-Holland en Rijkswaterstaat hebben een aantal ateliers met elkaar gedaan. Ook aanwezig waren samenwerkingspartners LTO-Noord, Greenport NHN, drinkwaterbedrijf PWN, Staatsbosbeheer, Veiligheidsregio NHN, GGD-NHN, Port of Den Helder, Omgevingsdienst NHN, Landschap Noord-Holland, Alliander, Bouwend Nederland, vertegenwoordigers van dorpsraden en woningbouwcorporaties. Tijdens de ateliers zijn met deze groep belanghebbenden opgaven én oplossingen benoemd voor klimaatadaptatie. De rijke opbrengst vormt een belangrijke basis voor de strategie die nu voorligt.

Na de ateliers in 2018 en 2019 is door de gezamenlijke overheden (gemeenten, provincie en Hoogheemraadschap) in 2020 verder gewerkt met deze basis om te komen tot een strategie.

Er is gestreefd om met deze strategie aan te sluiten bij elk van de stakeholders uit het gebied, zodat men zich herkent in de koers en gemotiveerd is om gezamenlijk bij te dragen aan een klimaatbestendige Noordkop. Straks, in het uitvoeringsprogramma, wordt per project weer aangehaakt bij de stakeholders.

Er is integraal gekeken naar de opgaven

Vanuit het vraagstuk van de klimaatadaptatie wordt integraal naar de totale Noordkop gekeken in de “geest van de Omgevingswet”. De regionale ambitie voor klimaatadaptatieve maatregelen wordt vertaald in lokale Omgevingsvisies. Er wordt geanticipeerd op een veranderend klimaat. Maar er wordt ook geanticipeerd op de verwachte ruimtelijke, economische, technische en maatschappelijke veranderingen die op handen zijn. Daarbij is het van belang dat de klimaatstrategie herkenbaar geborgd wordt in het regioakkoord, het ambitiedocument 2.0 en de nog op te stellen samenwerkingsagenda.

Er wordt gewerkt vanuit een open samenwerking met overheden, bedrijven, belangenpartijen en inwoners, met maximaal benutten van meekoppelkansen. Het streven is dat maatregelen een meervoudige bijdrage leveren aan de leefbaarheid en kwaliteit van de omgeving.

Het is van belang dat de overheden het goede voorbeeld geven. Dit betekent dat publieke ruimten en gebouwen bij voorrang klimaatadaptatief worden ingericht, daar waar mogelijk.

De aanpak voor de opgaven vindt plaats in zes pijlers

1. **Bebouwing kustregio's robuust** - Van traditionele kustverdedigingswerken (duinen en dijken) naar waterveiligheidslandschappen langs de vier kusten van dit schiereiland: Noordzee, Marsdiep, Waddenzee en IJsselmeer.
2. **Neerslag vasthouden waar het valt** - Zoet water is schaars in de Noordkop. Van weinig vasthouden, een beetje bergen en véél afvoeren wordt toegewerkt naar véél vasthouden, meer bergen en pas afvoeren als het echt niet anders kan.
3. **Groenblauwe netwerken versterken en verbinden** - Zo wordt de biodiversiteit versterkt en wordt flora en fauna beter bestand tegen klimaatverandering.
4. **Vitale objecten hoog en droog** - Samen met partners op het gebied van veiligheid, energie, telecom, drinkwater, (afval)water en gezondheid wordt onderzocht wat nodig is om de hoofdobjecten beter te beschermen voor overstromingen.
5. **Slim herinrichten stedelijk gebied** - De gebouwde omgeving in de regio wordt klimaatbestendig gemaakt afgestemd op de geformuleerde ambities.

6. Inwoners en bedrijven in positie - De inwoners en bedrijven van de Noordkop zijn, naast de regionale partners, van groot belang om werk te maken van klimaatadaptatie. De regio werkt samen in het creëren van meer burger- en ondernemersbewustzijn, gericht op het nemen van maatregelen in het eigen privédomein.

Opgemerkt wordt dat er nu nog niet besloten wordt over de uitvoering en de daarbij behorende kosten. Dat komt in een latere fase.

Alternatieven

De regionale strategie niet vaststellen. En voor Texel als gemeente zelf kijken wat nodig is om de gevolgen van de klimaatverandering aan te pakken. Dan wordt geen gebruik gemaakt van het voordeel dat de samenwerking biedt door o.a. het aanstellen van een gezamenlijke regisseur en regionale subsidiemogelijkheden. En het doet geen recht aan het proces dat de afgelopen jaren is gevolgd om te komen tot deze strategie. Dat gebeurde samen met een brede groep betrokken stakeholders. Hun belangen zijn opgehaald tijdens de verschillende werkateliers. De ambities zijn benoemd bij hevige neerslag, langdurige droogte, extreme hitte en zeespiegelstijging. Vanuit de ambities volgen de de opgaven waar we als regio mee aan de slag willen.

Het succes van de uitvoering van de strategie hangt in hoge mate af van de mate van samenwerking van de vele betrokken stakeholders en de prioriteit die zij er aan willen geven.

Consequenties van het advies

- **Financieel**

Kosten			
Incidenteel	nog onbekend	€ nog onbekend	

Dekking			
Geen dekking *	☒ Begroting	☐ Halfjaarrapportage	☐ Jaarrekening

*** Toelichting**

De kosten zijn nog onbekend maar worden meegenomen in de jaarlijkse P&C cyclus.

Het nemen van klimaatadaptatieve maatregelen vraagt in veel gevallen om extra financiële middelen binnen bestaande beleidsterreinen. Deze zijn niet direct voorhanden maar het is zaak dat deze middelen de komende jaren via de kadernota worden gereserveerd. Met het aansluiten bij bestaande programma's als bijvoorbeeld "De Kop Werkt" en het meekoppelen met bijvoorbeeld lopende onderhoudsprogramma's is het mogelijk eveneens maatregelen uit te voeren die niet direct om extra financiële middelen vragen. Bij nieuwbouwactiviteiten en gebiedsontwikkelingen zal het onderdeel moeten worden van exploitaties. Daarnaast zal voor het concreet maken voor het uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie de komende jaren proces/onderzoekskosten gemaakt moeten worden evenals kosten voor een regisseur klimaatadaptatie voor de regio Noordkop. Deze kosten kunnen gedeeld worden door de 4 gemeenten en het HHNK. Om klimaatadaptatieve maatregelen te stimuleren en de versnellen heeft de Rijksoverheid impuls gelden beschikbaar gesteld. Deze zijn bedoeld voor de daadwerkelijke uitvoering en zullen niet meer mogen zijn dan 30% van het totaal geïnvesteerde budget van een dergelijke maatregelen. De strategie omtrent de verdeling van gelden vindt plaats op werkregioniveau en dit is ook gelijk de schaal voor de subsidieaanvraag.

- **Beleidsmatige consequenties**

De hoofdlijnen van de regionale strategie worden opgenomen in de Texelse Omgevingsvisie.

- **Beheer**

Bij het maken van plannen voor beheer van de openbare ruimte, houden we rekening met de aanpak van de 6 pijlers, zoals bijvoorbeeld het slim herinrichten van het openbaar gebied (pijler 5).

Structuurvisie

Onze structuurvisie Texel op Koers uit 2008 omschrijft al enkele pijlers van klimaatadaptatie:

Onder het thema ‘een sterke veerkrachtige kust’ staat bijvoorbeeld dat de veiligheid van de kust de allerhoogste prioriteit heeft en dat de gemeente hierover nauw contact houdt met de andere overheden die mede verantwoordelijk zijn voor kustbeheer (RWS, HHNK, provincie). Over de gevolgen van zeespiegelstijging, zwaardere golfoploop en bodemdaling. Er wordt ingezet op meervoudig ruimtegebruik zoals natuurontwikkeling, recreatie of de opwekking van duurzame energie. Ook is er aandacht voor risicobewust bouwen in de kuststrook en worden meer natuurlijke vormen van kustbeheer gestimuleerd.

Ook het thema ‘zuinig met zoet water’ bevat raakvlakken met de nieuwe strategie klimaatadaptatie. Hierin gaat het over de zeespiegelstijging en de grotere droogte in de zomer en de zwaardere regenval. Het beleid is om het zoete water zo lang mogelijk vast te houden. En zuinig om te gaan met drinkwater. We doen dit door samen te werken met HHNK, provincie en PWN. We willen het natuurlijke watersysteem versterken zodat het is opgewassen tegen extreme droogte en regenval, aanwijzen van locaties voor waterberging en de opbouw van een zoetwaterreserve voor de landbouw.

De hoofdlijnen uit de nieuwe Strategie sluiten hier goed op aan.

Communicatie

De inwoners en bedrijven van de Noordkop zijn, naast ons regionale partners, van groot belang om werk te maken van klimaatadaptatie. We werken als regio samen in het creëren van meer burger- en ondernemersbewustzijn, gericht op het nemen van maatregelen in het eigen privédomein. Dit kan door te stimuleren in het vergroenen van tuinen (actie Steenbreek), het realiseren van groene daken en het afkoppelen van daken van de riolering.

De werkregio Noorderkwartier werkt gezamenlijk aan een voorlichtingscampagne. Er is een website www.samenblauwgroen.nl in de lucht gegaan om zowel voor professionals als andere betrokkenen allerlei informatie met elkaar te kunnen delen

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Strategie Klimaatadaptatie Noordkop 2021 - 2026 vaststellen

Doelenboom

Programma	7	Duurzaam, schoon en innovatief
Maatschappelijk doel	7.2	Een duurzame samenleving bevorderen
Beleidsdoel	7.2.3	Texels watersysteem toekomstbestendig maken en houden

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Overwegende

- dat hevige neerslag, langdurige droogte, extreme hitte en zeespiegelstijging schade kunnen toebrengen aan economie, gezondheid en veiligheid;
- dat Klimaatadaptatie het proces is waarbij de samenleving zich aanpast aan een veranderend klimaat;
- dat dit de schadelijke gevolgen probeert te beperken;
- dat voorliggende strategie beschrijft hoe we die klimaatadaptatie als regio willen aanpakken;

Besluit

1. om in te stemmen met de Strategie Klimaatadaptatie Noordkop als resultaat van het regionale proces zoals dat de afgelopen 4 jaar heeft plaatsgevonden, met in acht name van het advies van de Regionale Raadscommissie Noordkop (26 mei 2021).

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van ,

De griffier,

De voorzitter,

Zaaknummer 2976647

Bijlagen

1. Strategie KLimaatadaptatie Noordkop 2021 - 2026